

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(1388)

110. posiedzenie
Komisji Ochrony Środowiska
w dniu 21 lipca 2004 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o międzynarodowym obrocie odpadami (druk nr 751).

(Początek posiedzenia o godzinie 13 minut 06)

(Posiedzeniu przewodniczy zastępca przewodniczącego January Bień)

Zastępca Przewodniczącego January Bień:

Otwieram posiedzenie senackiej Komisji Ochrony Środowiska poświęcone ustawie o międzynarodowym obrocie odpadami.

Witam serdecznie wszystkich gości: pana ministra Krzysztofa Zarębę; panią Katarzynę Kot oraz pana Piotra Żaka z Ministerstwa Finansów; panią Magdalenę Gosk – głównego specjalistę w Departamencie Inspekcji i Orzecznictwa w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska; panią Alicję Gruszecką – doradcę technicznego w Najwyższej Izbie Kontroli; panią Annę Przeniosło z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Witam także panią Annę Lewicką-Rychlecką – głównego specjalistę w Biurze Prawnym Komendy Głównej Straży Granicznej oraz panią Wiesławę Bogutyn z Ministerstwa Gospodarki i Pracy. Z dużą atencją witam pana prezesa Jerzego Ziaję z Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Recyklingu. Jeszcze raz serdecznie witam wszystkich gości.

Przechodzimy do meritum, czyli do ustawy o międzynarodowym obrocie odpadami. W związku z tym, że jest to ustawa, która główne obowiązki nakłada w zasadzie na głównego inspektora ochrony środowiska, bardzo proszę pana ministra o zabranie głosu i przedstawienie ustawy.

**Główny Inspektor Ochrony Środowiska
Krzysztof Zaręba:**

Chciałbym wrócić do wstępu i uzasadnienia, które jest wstępną częścią stanowiska komisji senackiej. Otóż ustawa wypełnia luki, które powstały między krajowym systemem funkcjonowania ochrony środowiska, a rozporządzeniami unijnymi. W rozporządzeniach nie wszystko jest określone do końca i w pełnych szczegółach. W związku z tym w zakresie, w którym rozporządzenie w ogólny sposób rozstrzyga niektóre sprawy, istnieje konieczność uszczegółowienia zapisów, jeśli chodzi o ich dostosowanie do warunków funkcjonowania systemu krajowego.

W związku z tym, mimo że rozporządzenie 259/93 EWG w sprawie nadzoru przesyłania odpadów w obrębie Wspólnoty, a także poza jej granice, jest stosowane wprost, to w każdym kraju istnieje określony system organizacyjny. Władza kompetentna w tych sprawach jest różna w poszczególnych krajach. W Niemczech władzą kompetentną jest czasami rząd landowy, a nie federalny. W naszym przypadku władzą kompetentną w tych sprawach jest główny inspektor. Wobec tego ta ustawa zapisuje wszystkie elementy, które są niezbędne do jasnego i oczywistego funkcjonowania systemu, oraz uzupełnia zapisy rozporządzenia unijnego.

Okazuje się, że treść ustawy, którą państwo znają, będącej przedmiotem naszej dzisiejszej dyskusji, po uwagach i wnioskach Sejmu zawiera jeszcze, że tak powiem, wiele spraw, nad którymi w dalszym ciągu należy dyskutować. Wobec tego przedkładamy tę ustawę w kształcie, jaki nadał jej Sejm, gdyż wiemy, iż niektóre kwestie będą musiały być trochę skorygowane.

Zastępca Przewodniczącego January Bień:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Proszę państwa senatorów, abyśmy procedowali w następujący sposób. Wysłuchalibyśmy teraz opinii naszego Biura Legislacyjnego, dotyczącej ewentualnych zmian i poprawek. Następnie byśmy to przedyskutowali, a potem poprosili zaproszonych gości o kilka komentarzy.

Proszę bardzo, Pani Mecenass.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Aleksandra Skorupka:**

Dziękuję bardzo.

Biuro Legislacyjne zgłasza kilka zastrzeżeń do ustawy. Nie są to zastrzeżenia o charakterze zasadniczym. Zostały one zawarte w opinii biura przedstawionej komisji.

Proponujemy, aby w art. 13 ust. 1 nieco skorygować brzmienie zdania wstępnego, żeby nie wynikało z niego, iż rejestr prowadzony przez głównego inspektora ochrony środowiska obejmuje wnioski o wydanie zgłoszeń i decyzji. Propozycja jest taka, aby był to rejestr zgłoszeń, decyzji i wniosków o wydanie zezwoleń.

Następnie jest propozycja korekty art. 14 ust. 3 – 5 oraz ust. 7. Chodzi o to, aby były one zgodne z brzmieniem ust. 1 i 2 w art. 14. Korekta polegałaby na wykreśleniu wszędzie wyrazów: „lub decyzji”, ponieważ w ust. 1 i 2 jest mowa wyłącznie o zezwoleniach, a nie o decyzjach innych niż zezwolenia.

Następnie Biuro Legislacyjne zgłasza uwagę do przepisu karnego art. 19. W ust. 1 wystąpił wyraz „powiadomienie”, którego nie ma w ustawie. Ustawa posługuje się wyrazem „zgłoszenie”. W związku z tym wyraz „powiadomienia” należy zastąpić wyrazem „zgłoszenia” oraz przymiotnik „wymagany”, który w ustawie dotyczy wyłącznie zezwolenia, odnieść również do zgody i po ewentualnej zmianie do zgłoszenia. Zatem przepis ust. 1 brzmiałby następująco: kto bez wymaganej zgody, wymaganego zgłoszenia lub zezwolenia wywozi za granicę odpady.

Ponadto w art. 20 ust. 1 proponujemy wykreślenie pktu 1, ponieważ jego treść mieści się w pktcie 2 i występowałoby zbędne powtórzenie.

Jeżeli chodzi o art. 22, to zastrzeżenie biura jest takie, że zezwolenia, wydawane na podstawie przepisów ustawy o międzynarodowym obrocie odpadami, nie są zezwoleniami na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu odpadami z zagranicą. Dlatego sformułowanie ust. 37a z załącznika do ustawy o opłacie skarbowej nie przystaje do treści ustawy. W opinii nie ma propozycji poprawki, ponieważ ze wstępnych roboczych ustaleń wynikało, że Główny Inspektorat Ochrony Środowiska przygotowuje w tym zakresie poprawkę merytoryczną. Prawdopodobnie tak się stanie. Ja oraz pan przewodniczący otrzymaliśmy już pewną propozycję, która uwzględnia zastrzeżenia biura w tym zakresie. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego January Bień:

Dziękuję.

Proszę bardzo, kto z państwa senatorów chciałby zabrać głos i odnieść się do przedstawionych poprawek? Nikt. Dziękuję ślicznie.

Czy ktoś z zaproszonych gości chciałby zabrać głos?

Proszę bardzo.

Wiceprezes Polskiego Klubu Ekologicznego

Bohdan Szymański:

Bohdan Szymański – Polski Klub Ekologiczny.

Chciałbym wrócić do uwagi opracowanej przez Biuro Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu. Znajduje się ona na górze strony nr 3. Jest to wątpliwość praktyczna. My, jako organizacje ekologiczne, często ścieramy się z odpowiednimi organami, jeśli chodzi o wykonywanie zadań, które na nich spoczywają. Te organy są przeciążone i często wolą nie dostrzegać pewnych spraw. Wątpliwość, wprowadzona przez biuro analiz, mówi, że nie jest sprecyzowane, kiedy wymagane jest zezwolenie, a kiedy nie jest ono wymagane oraz kiedy wymagana jest zgoda zamiast zezwolenia. Odwołano się jedynie do przepisów Unii. Te przepisy będą w Polsce narastały. Nie sądzę, aby wszyscy prędko i bezpośrednio nauczyli się z nich korzystać. Tym bardziej, że polska administracja, wbrew potocznym opiniom, w przeliczeniu na jeden tysiąc, czy jeden milion mieszkańców, jest znacznie szczuplejsza, aniżeli w wielu krajach Unii Europejskiej. Dlatego w naszym przekonaniu, zarówno ze strony ludzi, którzy mogą czuć się zagrożeni tego typu importem lub przewozem, jak i ze strony organizacji społecznych, znacznie łatwiej będzie egzekwować te sprawy, jeżeli zostanie to dokładnie opisane w polskiej ustawie.

Może nie mam racji, ale popieram wątpliwość, którą znalazłem w stanowisku biura ekspertyz.

Zastępca Przewodniczącego January Bień:

Dziękuję ślicznie.

Czy pan minister zechce na to odpowiedzieć?

Główny Inspektor Ochrony Środowiska

Krzysztof Zaręba:

My nie możemy przepisywać rozporządzeń unijnych, ponieważ one obowiązują bezpośrednio, jako prawo obowiązujące wszystkich członków. W związku z tym nie wolno przepisywać rozporządzeń, bo byłyby one podwójnie funkcjonującym prawem. W dwóch obowiązujących aktach prawnych byłoby to samo. W takim razie nie można tego robić. Myślę, iż bardziej kompetentni ode mnie prawnicy są chyba tego samego zdania, że nie wolno nam przepisywać sformułowań, które obowiązują w prawie stosowanym bezpośrednio we wszystkich krajach Piętnastki.

Zastępca Przewodniczącego January Bień:

Myślę, że jest to bardzo słuszna uwaga i decyzja. Jasne jest to, że nie możemy spraw dotyczących prawodawstwa międzynarodowego wносить do prawodawstwa krajowego. Na ten temat rozmawialiśmy dzisiaj również z panią mecenas. Dziękuję.

Proszę państwa, w takim razie przechodzimy do procedowania. Jeżeli chodzi o poprawki zaproponowane przez Biuro Legislacyjne, to zrobimy następująco. Panią mecenas poproszę o zasygnalizowanie poprawek, nad którymi będziemy głosowali. Oczywiście stanowisko rządu również będzie brane pod uwagę.

Proszę bardzo.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Aleksandra Skorupka:**

Pierwsza propozycja dotyczy art. 13 ust. 1. Poprawka polegałaby na zastąpieniu wyrazów: „wniosków o wydanie zezwoleń, zgłoszeń i decyzji” wyrazami: „zgłoszeń, decyzji i wniosków o wydanie zezwoleń”.

Zastępca Przewodniczącego January Bień:

Dziękuję.

Jakie jest stanowisko rządu?

**Główny Inspektor Ochrony Środowiska
Krzysztof Zaręba:**

Nie mamy uwag. Ta poprawka jest zasadna.

Zastępca Przewodniczącego January Bień:

Dziękuję.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? Byłaby to poprawka komisji. (5)

Dziękuję.

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Proszę bardzo – druga poprawka.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Aleksandra Skorupka:**

Druga poprawka dotyczyłaby art.14 i polegałaby na zastąpieniu w ust. 3 – 5 użytych w różnych przypadkach wyrazów: „zezwolenie lub decyzja, o których” użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami: „zezwolenie, o którym.” W praktyce polegałoby to na wyeliminowaniu decyzji. W ust. 7 należałoby skreślić wyrazy: „decyzjach lub” oraz wyrazy: „lub decyzji”. Pozostałoby samo zezwolenie, o którym mowa w ust. 1 i 2.

Zastępca Przewodniczącego January Bień:

Dziękuję ślicznie.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?
(*Głos z sali: A stanowisko rządu, Panie Przewodniczący?*)
Jakie jest stanowisko rządu?

**Główny Inspektor Ochrony Środowiska
Krzysztof Zaręba:**

Ta poprawka jest uzasadniona.

Zastępca Przewodniczącego January Bień:

Przepraszam, Panie Senatorze, ale uzgodniliśmy to już z rządem.
Proszę bardzo, kto jest za przyjęciem tej poprawki? (5)
Dziękuję ślicznie. Jednomyślnie za.

(*Brak nagrania*)

Zastępca Przewodniczącego January Bień:

...wszystkie poprawki, które przedstawiło nasze Biuro Legislacyjne, zostały uzgodnione ze stroną rządową.

(*Głos z sali: Przepraszam.*)

Dziękuję.

Proszę bardzo, Pani Mecenas.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Aleksandra Skorupka:**

Następna poprawka polegałaby na zastąpieniu w art. 19 w ust. 1 wyrazów: „kto bez zgody, powiadomienia lub wymaganego zezwolenia” wyrazami: „kto bez wymaganej zgody, wymaganego zgłoszenia lub zezwolenia”.

Zastępca Przewodniczącego January Bień:

Dziękuję.

Stroną rządową oczywiście popiera tę poprawkę.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (5)

Dziękuję. Jednogłośnie za.

Proszę, Pani Mecenas.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Aleksandra Skorupka:**

W art. 20 w ust. 1 Biuro Legislacyjne proponuje skreślenie pktu 1. Na tym polegałaby przyjęta ewentualnie poprawka.

Zastępca Przewodniczącego January Bień:

Dziękuję.

Strona rządowa oczywiście popiera tę poprawkę.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (5)

Dziękuję. Jednomyślnie za.

(Brak nagrania)

Zastępca Przewodniczącego January Bień:

Chciałbym prosić panią mecenas o przedstawienie poprawki dotyczącej ust. 37a.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Aleksandra Skorupka:**

Jeżeli mogę, to przedstawię propozycję Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, która uwzględni zgłoszoną przez mnie uwagę. Poprawka polegałaby na nadaniu nowego brzmienia art. 22 ustawy w zakresie ust. 37a pkt 1 i 2. Nowe brzmienie pktów 1 i 2 ust. 37a byłoby następujące: pkt 1 – na obrót odpadami z zagranicą, obejmujący wielokrotne przemieszczenia odpadów – 1 tysiąc 380 zł; pkt 2 – na obrót odpadami z zagranicą, obejmujący jednokrotne przemieszczenie odpadów – 690 zł. Kwoty się nie zmieniają. Zmienia się tylko nazwa tego zezwolenia. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego January Bień:

Dziękuję.

Strona rządowa oczywiście popiera tę propozycję.

Czy państwo senatorowie chcieliby w związku z tym zabrać głos? Nie.

Proszę bardzo, kto jest za przyjęciem tej poprawki? Byłaby to poprawka komisji? (5)

Dziękuję. Jednogłośnie za.

Dziękuję, Pani Mecenas.

Jeżeli państwo pozwolą, to przedstawię jeszcze dwie propozycje związane z poprawką dotyczącą art. 16. Chodzi o wprowadzenie ust. 1a o następującej treści: „Jeżeli odpady zostały wywiezione z terytorium RP na skutek nielegalnego międzynarodowego obrotu odpadami, za który odpowiedzialność ponosi wysyłający, główny inspektor ochrony środowiska w drodze decyzji nakazuje przywóz i zagospodarowanie tych odpadów na terytorium RP na koszt wysyłającego”. W art. 16 ust. 2 należy wprowadzić w treści ust. 3 następujące uzupełnienie: „Jeżeli nie można wszcząć postępowania egzekucyjnego w sprawie decyzji, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lub ust. 1a oraz ust. 2, lub egzekucja okazała się bezskuteczna, główny inspektor ochrony środowiska dokonuje gospodarowania odpadami na koszt odbiorcy w sytuacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, lub na koszt wysyłającego w sytuacji, o której mowa w ust. 1a.

Tak brzmiałaby ta poprawka. Została ona uzgodniona z naszym Biurem Legislacyjnym i ze stroną rządową.

Jeżeli pan minister chciałby coś dodać w związku z tą poprawką, to bardzo proszę.

**Główny Inspektor Ochrony Środowiska
Krzysztof Zaręba:**

Ta poprawka, w postaci, jaką był łaskaw przedstawić pan senator, była wstępnie uzgadniana. Jest to uzupełnienie dotyczące nie tylko wwożenia, ale także wywożenia odpadów. My przewidywaliśmy tylko wwiezienie do Polski, ale nie braliśmy pod uwagę wywożenia. W przypadku państw unijnych chodzi o ten sam obszar i muszą być przewidziane dwa przypadki: zarówno wwiezienia do Polski, jak i wywiezienia. Chodzi o to, co należy zrobić w jednym i w drugim przypadku. Dlatego powstało uzupełnienie, które pan przewodniczący był łaskaw zaprezentować.

Zastępca Przewodniczącego January Bień:

Rozumiem, że strona rządowa zgadza się z tą propozycją.

Czy państwo senatorowie mają uwagi do tej poprawki? Jeżeli nie, to bardzo proszę o jej przyjęcie.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (5)

Dziękuję. Jednogłośnie za.

Dziękuję serdecznie.

Proszę państwa, wszystkie poprawki, które zostały przedstawione przez Biuro Legislacyjne i uzgodnione ze stroną rządową, zostały przyjęte.

Czy ktoś z państwa albo z zaproszonych gości chciałby ewentualnie zabrać głos? Czy są propozycje lub uwagi?

Jeśli nie ma, to w takim razie przegłosujemy całość ustawy wraz z naniesionymi poprawkami.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej ustawy? (5)

Dziękuję serdecznie. Jednomyślnie za.

Pan senator Niski zaproponował, że będzie sprawozdawcą w trakcie posiedzenia plenarnego.

Czy ktoś z państwa senatorów wyraża jeszcze taką wolę?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

W takim razie bardzo proszę o przegłosowanie propozycji, aby pan senator Grzegorz Niski był sprawozdawcą komisji.

Kto z państwa jest za? (5)

Dziękuję ślicznie. Jednogłośnie za.

Zamykam posiedzenie komisji.

Dziękuję ślicznie państwu za obecność i owocną współpracę.

(Koniec posiedzenia o godzinie 13 minut 27)

Kancelaria Senatu

Opracowanie: Agnieszka Łobik-Przejsz

Publikacja: Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Administracyjne, Dział Wydawniczy

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851